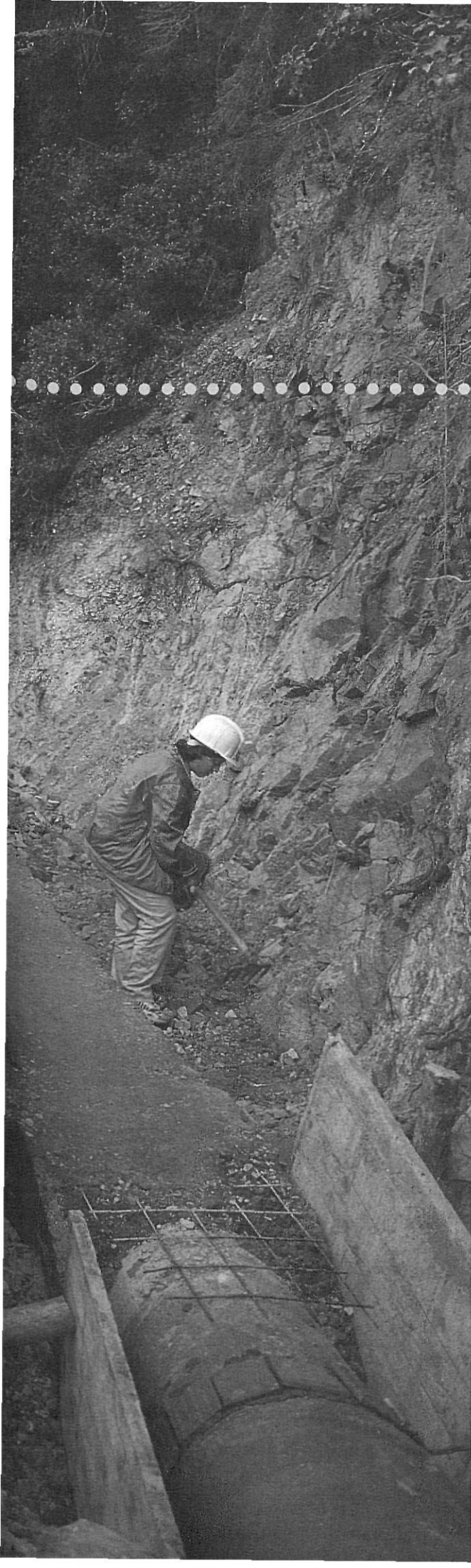

Introducció

Aquests treballs s'emmarquen dins algunes de les línies de treball de l'Associació per a l'Orientació Laboral i Empresarial de les Comarques Gironines, una entitat sense ànim de lucre formada l'any 1998 per la UdG, CCOO, i UGT, en primer terme, i una posterior incorporació de la FOEG l'any 1999. Aquesta associació va néixer amb la finalitat de portar a terme estudis sobre la situació, evolució i expectatives de creació d'ocupació en la indústria i altres activitats econòmiques, analitzar el mercat de treball i oferir propostes derivades dels seus estudis per orientar la formació professional i ocupacional. La gestió de la Unitat de Promoció i Desenvolupament de les comarques gironines, a fi de complir amb els objectius proposats, ha estat la seva principal activitat en aquest període.

Darrere els articles que us presentem no hi altra finalitat ni pretensió que descriure l'evolució d'algunes variables bàsiques de l'economia i el mercat de treball en relació amb la creació d'ocupació durant els anys noranta, fer entendre al lector com ha evolucionat l'ocupació gironina a les portes del segle XXI i mostrar quines són les principals problemàtiques del mercat de treball. És evident que molts temes han quedat fora. Espai i altres consideracions hi obliguen, però de ben segur que qüestions com la immigració, les successives reformes legislatives del mercat de treball, els sistemes de fixació de salaris, els joves i l'ocupació, les persones discapacitades i el treball, les polítiques actives d'ocupació, la intermediació pública i privada, les polítiques econòmiques i un llarg etcètera contribuirien a donar una millor perspectiva. Ho sabem, però caldrà esperar una altra ocasió per aprofundir-hi.

El segle XXI presenta grans reptes per a les comarques de Girona. La internacionalització de l'economia, el paper de les noves tecnologies, la presència de la moneda única europea i els canvis en els sistemes de treball, entre d'altres factors, marcaran el nostre futur i de ben segur canviaran la dinàmica econòmica i social del conjunt del territori. En aquest sentit, no sembla agosarat parlar de revolució, malgrat que sempre ha estat difícil per als protagonistes dels canvis adonar-se de la magnitud i la importància del moment que varen viure. En part, el segle XX ha usurpat alguns anys al XXI, i en la darrera dècada del segle l'economia de les terres de Girona ha vist com les seves empreses feien un gran pas i es llançaven decididament a exportar, a integrar-se i arrelar en el gran mercat global.

Què ha suposat per als treballadors i treballadores de les comarques gironines aquesta dècada dels noranta, tan convulsa econòmicament a l'inici i tan brillant al final? La bonança dels anys finals del decenni no poden fer oblidar una època difícil, en la qual la destrucció d'ocupació va ser molt intensa, un temps en què no ha estat gens fàcil trobar feina, tal com han reflectit unes taxes d'atur molt elevades –no ha estat fins l'any 1999 que la taxa d'atur ha baixat per sota la de 1991–. Per fomentar l'ocupació i salvar el teixit empresarial es va portar a terme una reforma laboral l'any 1994 que ha precaritzat encara més un mercat de treball que ja ho estava en relació amb Europa, i l'abundància de treball temporal, accentuada a Girona per la temporalitat estiuenca, ha estat una de les principals causes de la xacra més gran del nostre mercat de treball: una sinistralitat molt elevada.

Tanmateix, el tombant de segle ha estat brillant en la generació d'ocupació, i tot apunta a la seva continuïtat si se superen les convulsions de 2000, any en què han coincidit trets positius, com l'ocupació més elevada i l'atur més baix,

i trets negatius, com la pujada dels carburants i l'augment de la inflació. Les comarques gironines poden encavalcar dos cicles econòmics de creixement: el de l'Estat espanyol, que dura des de la meitat dels noranta, i el previsible d'Europa, després d'una llarga etapa d'estancament. Per això també caldrà resoldre algunes de les disfuncions més importants del mercat de treball gironí, que es troba a principi del segle XXI en una situació certament paradoxal: sense plena ocupació però amb manca de treballadors en sectors clau com el metall, l'hoteleria o la construcció. Una situació que s'explica per la composició sociològica de l'atur, ja que l'any 2000 el nombre de dones aturades, que s'ocupen poc en algunes professions, dobla el dels homes, que es troben fregant la plena ocupació.

Finalment, i per incidir en el debat sobre el paper de les noves tecnologies, de ben segur que aquestes seran determinants per millorar la productivitat dels sectors econòmics tradicionals de les nostres comarques, però cal no oblidar que la creació d'ocupació ha sorgit d'aquests sectors, i no pas de l'afloreament d'un de nou relacionat amb la innovació tecnològica. Tot fa pensar que els gironins hauran de seguir confiant en alguns dels seus sectors clau, com la indústria del metall i agroalimentària, la construcció o l'hoteleria, per trobar feina.

La indústria gironina ocupa un volum relatiu, comparativament parlant, prou important de població. Però més enllà de l'ocupació directa que crea, difícil d'augmentar pels processos de mecanització que experimenta, actua com a factor d'arrossegament d'un conjunt de serveis especialitzats i molt qualificats que poden determinar un procés de terciarització, actualment imparabile, de les ocupacions més qualificat del que tindríem sense aquestes empreses industrials. Cal, doncs, tenir en compte que alguns sectors econòmics són realment clau per mantenir l'actual estatus del nostre territori.